

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku
a zemím západního Balkánu)

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní
politiky a vnějších vztahů EU)

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Martin Kuta, Martina Kotasová

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah

<i>EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ</i>	3
STABILIZAČNÍ DOHODA S BOSNOU A HERCEGOVINOU	3
ZÁVĚRY RADY K MAKEDONII	3
<i>HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU</i>	5
DOHODA O JADERNÉM PROGRAMU S ÍRÁNEM	5
NEFORMÁLNÍ ZASEDÁNÍ S MINISTRY STÁTŮ JIŽNÍHO PARTNERSTVÍ	5
ESVČ K VOLBÁM V SÚDÁNU	7
FAC K SITUACI V JEMENU	8
FAC K REGIONÁLNÍ STRATEGII PRO SAHEL	8
ESVČ K SITUACI VE STŘEDOMOŘÍ (NELEGÁLNÍ MIGRACE)	9

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

STABILIZAČNÍ DOHODA S BOSNOU A HERCEGOVINOU

Pozadí

V letošní zimě došlo na vnitrostátní úrovni ke sjednání dohody o reformních krocích, kterými EU podmiňovala vstup stabilizační a asociační dohody s Bosnou a Hercegovinou v účinnost. Seznam reformních kroků vyplývá z loni zveřejněného kompaktu pro práci a zaměstnanost. Reformní kroky schválilo letos v únoru bosensko-hercegovinské Parlamentní shromáždění.

Aktuálně

Rada EU pro zahraniční věci (FAC) rozhodla, že k 1. lednu 2016 vstoupí v účinnost asociační a stabilizační dohoda mezi EU a Bosnou a Hercegovinou.¹ Dohoda umožňuje liberalizaci vzájemného obchodu. Dohoda dále obsahuje ustanovení o sblížení právního rámce s evropským právem s výhledem na členství země v EU.

Další kroky vyplývají z přijatého plánu Parlamentním shromážděním. V ekonomické oblasti se jedná především o zastavení negativních hospodářských trendů a zahájení procesu obnovy hospodářského růstu a modernizace ekonomiky včetně zjednodušení podnikatelského prostředí a podpory tržního hospodářství. Oblast právního státu a dobrého vládnutí v sobě zahrnuje zvýšení efektivnosti státních institucí, boj proti korupci a vytvoření vnitrostátního mechanismu posuzování evropských záležitostí. Všechny reformní kroky mají být projednávány se zástupci průmyslu, občanské společnosti a EU a mezinárodního společenství. Reformy se také dotýkají překonání vnitřního rozdělení společnosti mezi jednotlivými národy.²

ZÁVĚRY RADY K MAKEDONII

Pozadí

Makedonie získala statut kandidátského státu v roce 2005. Další integraci země do struktur EU brzdí ale nevyjasněné vztahy s okolními státy (především Řeckem a Bulharskem).³ Již v minulosti EU zdůrazňovala nutnost politické stability a stability právního státu.

Již po loňských prezidentských a parlamentních volbách EU upozorňovala na nutnost odpolitizování státní správy a vyváženosti zpravodajství.⁴

Aktuálně

V zemi dochází k postupnému zhoršení politické situace.⁵ Ta je vyvolána porušováním právního státu ze strany vlády premiéra Nikoly Gruevskiho (Vnitřní makedonská revoluční organizace – Demokratická strana makedonské národní jednoty, VMRO-DPMNE). Na zhoršující se situaci

---

¹ Rada EU: Bosnia and Herzegovina: Conclusion of Stabilisation and Association Agreement, 21. 4. 2015, [ZDE](#).

² Parlament.ba: Izjava o opredjeljenosti institucija na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini za sprovođenje neophodnih reformi u okviru procesa pristupanja Evropskoj uniji, 23. 2. 2015, [ZDE](#).

³ Viz Přehled SZBP květen 2014, [ZDE](#).

⁴ Viz Přehled SZBP květen 2014, [ZDE](#).

⁵ Euractiv.com: EU envoys warn that Macedonia ‘can explode’, 3. 4. 2015, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

upozorňovali představitelé opozičních stran, zástupci EU a také vyslanci ostatních zemí.⁶ V zemi také vzrůstá mezinárodní napětí.⁷

Na svém dubnovém zasedání Rada EU pro zahraniční věci (FAC) přijala závěry o situaci v Makedonii.⁸ Ministři zahraničí vyjádřili znepokojení nad zhoršující se situací v oblasti právního státu a lidských práv v zemi, což není v souladu se principy rozšiřování EU. Domácí politické představitelé vyzvali, aby se situací urychleně zabývali. Zároveň uvítali aktivity členů Evropského parlamentu (EP) za zprostředkování jednání mezi zástupci vládních a opozičních stran v zemi. EU podle ministrů zahraničí je i nadále připravena poskytovat zemi další asistenci v otázce integrace do evropských struktur, pokud dojde k naplňování tzv. kodaňských kritérií.

---

⁶ Podle představitelů opozice dochází k masovému odposlouchávání občanů bez povolení soudů.

Viz například Independent.mk: US Ambassador to OSCE Expresses Concern over Political Situation in Macedonia, 6. 3. 2015, [ZDE](#).

⁷ The Economist: Intelligence Unit: Macedonia, [ZDE](#).

⁸ Rada EU: Council conclusions on the former Yugoslav Republic of Macedonia, 21. 4. 2015, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

DOHODA O JADERNÉM PROGRAMU S ÍRÁNEM

Popis problematiky

Postupné omezování mezinárodních sankcí vůči Íránu se začalo uplatňovat již v druhé polovině minulého roku. Svou roli v tom sehrála mezinárodněpolitická situace, především vzrůstající vliv radikálního džihádismu v regionu Blízkého východu.

Na podzim loňského roku došlo ze strany EU k rozhodnutí o neuplatňování sankcí vůči Íránu až do června letošního roku.⁹ V prvních měsících letošního roku navíc došlo k obnovení jednání ve formátu E3+3 o íránském jaderném programu. Tato jednání přinesla základní obrysy nové dohody o íránském jaderném programu.¹⁰ Stěžejní částí dohody je využití jaderného programu k mírovým účelům, což by mělo podléhat kontrole Mezinárodní agentury pro jadernou energetiku (IAEA). Obrysy, které se povedlo dojednat v druhé polovině března, musejí vést k dohodě, která bude zahrnovat zájmy všech stran, bude trvalá a snadno ověřitelná.¹¹

Jednání v institucích EU

Závěrečné kolo jednání o íránském jaderném programu proběhlo na začátku dubna ve švýcarském Laussane ve formátu E3+3 (Spojené státy, Čína, Rusko, Spojené království, Německo, Francie a Írán), rozhovory jsou zprostředkovány EU. Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová uvedla, že jednání přinesla soubor opatření, na kterých se všechny strany shodly a které budou do konce června letošního roku připraveny k podpisu v podobě nové smlouvy o jaderném programu. Společný plán akcí (*Joint Comprehensive Plan of Action*, JCOP) obsahuje konkrétní závazky, které obě strany zajistí (jedná se o seznam opatření íránského programu na jedné straně a seznam pozastavených sankcí na straně druhé). EU se zavázala, že po inspekci IAEA, která prokáže mírové využívání jaderných kapacit v zemi, odstraní sankce vůči Íránu. Nový plán doprovodí také nová rezoluce Rady bezpečnosti OSN.¹²

NEFORMÁLNÍ ZASEDÁNÍ S MINISTRY STÁTŮ JIŽNÍHO PARTNERSTVÍ

Popis problematiky

V rámci Evropské politiky sousedství (ENP) se uskutečňuje spolupráce se středomořskými státy (tzv. jižní partnerství nebo také Unie pro středomoří EUROMED). Unie pro Středomoří je složena z 28 členských států EU a 16 zemí z jižní Evropy, severní Afriky a Blízkého východu. Unie podporuje bilaterální a regionální spolupráci v oblastech ekonomického rozvoje a

⁹ Přehled SZBP listopad 2014, [ZDE](#).

¹⁰ Přehled SZBP březen 2015, [ZDE](#).

¹¹ ESVČ: Joint statement after today's discussion on nuclear negotiations with Iran, 21. 3. 2015, [ZDE](#).

¹² ESVČ: Joint Statement by EU High Representative Federica Mogherini and Iranian Foreign Minister Javad Zarif Switzerland, 2. 4. 2015, [ZDE](#).

Text obsahuje znění Společného plánu akcí. Podrobněji rozepsáno viz Whitehouse.gov: Parameters for a Joint Comprehensive Plan of Action Regarding the Islamic Republic of Iran's Nuclear Program, 2. 4. 2015, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

demokratických reforem. Samotná iniciativa vznikla již v listopadu 1995 (tzv. barcelonský proces). Dohody o spolupráci byly obnoveny v roce 2008 a vyvinuly se do současné podoby Unie pro Středomoří.¹³

Jednání v institucích EU

Dne 13. dubna se v Barceloně v sídle Unie pro Středomoří uskutečnilo neformální zasedání s jižními partnery o budoucnosti ENP. Zasedání se zúčastnila vysoká představitelka Federica Mogheriniová, komisař pro rozšiřování a politiku sousedství Johannes Hahn, generální tajemník Unie pro Středomoří Fathallah Sijilmassi ministři zahraničních věcí EU a ministři zahraničí zemí jižního partnerství (Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Palestina a Tunisko). Vysoká představitelka zdůraznila, že je potřeba se v této sestavě scházet každoročně, protože existuje mnoho otázek, které je zapotřebí řešit společně. Jde především o migraci, terorismus, hospodářskou spolupráci, vytváření pracovních míst, vytváření příležitostí pro mladé lidi z regionu a vzdělávání. Zdůraznila významnost politiky sousedství pro všechny zúčastněné.¹⁴ Předcházející setkání v tomto složení se uskutečnilo v roce 2008.¹⁵

V druhé polovině května proběhne summit Východního partnerství v Rize.

Rada EU pro zahraniční věci (FAC) k průběhu konzultací o ENP

Dosavadním průběhem konzultací, které zahájila EK společně s vysokou představitelkou dne 4. března představením dokumentu *Směrem k nové politice sousedství*, se zabývala FAC na svém zasedání 20. dubna.¹⁶ Ministři zahraničí zdůraznili význam zvláštních vztahů se sousedy EU, které musí být co nejefektivnější, aby se rozvíjel prostor sdílené stability, bezpečnosti a prosperity. Revize ENP je z jejich pohledu potřeba, aby se podařilo zajistit odpovídající rámec pro dlouhodobé vztahy se všemi partnery v blízkém okolí. Ministři dále zdůraznili potřebu plného zapojení členských států EU ve všech fázích procesu revize a uvítali dosavadní konzultace ESVČ, Evropského parlamentu a dalších zainteresovaných stran (občanská společnost, podnikatelská sféra, příslušné mezinárodní organizace a veřejnost obecně).

Rada zdůrazňuje čtyři prioritní přístupy:

1. diferenciaci potřeb jednotlivých států,
2. zaměření (zahrnuje bezpečnost, hospodářský rozvoj a obchod, dobré vládnutí, migraci, energie a lidská práva),
3. flexibilitu,
4. vlastnictví a průhlednost (transparentnost).

Tyto oblasti odrážejí klíčové principy efektivnější ENP a jsou v souladu s politickými prioritami a zájmy EU. Revidovaná ENP by měla být flexibilnější, tedy schopná pružně reagovat na měnící se situaci v regionu, nové výzvy a krize. Také je důležité, aby se dále rozvíjel dialog v rámci specifických regionálních rozměrů ENP (Východní partnerství a Unie pro Středomoří). V této souvislosti připomíná význam dalších regionálních iniciativ s účastí EU a členských států. Rada

¹³ ESVČ: Barcelona Process, [ZDE](#).

¹⁴ EK: EU to discuss the future of European Neighborhood Policy at Informal Ministerial meeting with Southern partners, 10. 4. 2015, [ZDE](#).

¹⁵ ESVČ: Remarks by the High Representative and Vice-president Federica Mogherini at the Press conference of the Informal Ministerial meeting with Southern ENP partners on the future of European Neighbourhood Policy, Barcelona, 13. 4. 2015, [ZDE](#).

¹⁶ Rada EU: Council conclusions on the Review of the European Neighbourhood Policy, 20. 4. 2015, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

vyzývá vysokou představitelku a EK, aby předložily reformní návrhy ENP do podzimu 2015.¹⁷ Ministři také uvítali dubnová jednání s jižními partnery v Barceloně s květnové setkání s východními partnery v Rize.

Příspěvek EK k regionální stabilitě

EK dále oznámila, že zemím severní Afriky, západního Balkánu a Sahelu poskytne finanční prostředky ve výši 10 milionů eur z nového programu proti radikalizaci a zahraničním teroristickým bojovníkům. Tyto prostředky směřují tedy nejen na posílení bezpečnosti jednotlivých států sousedské politiky, ale také na zvýšení příspěvku EU v boji proti zahraničním bojovníkům, potažmo Islámskému státu.¹⁸ Aktivity EK tedy přesahují regionální rozměr ENP. EK společně s ESVČ představila novou strategii, která se zaměřuje na budování bezpečnostních kapacit v členských zemích EU a v partnerských zemích. Tyto otázky mají být projednávány na FAC v květnu.¹⁹ Kromě vnější dimenze bezpečnosti EK představila také novou strategii vnitřní bezpečnosti se zaměřením na boj proti kybernetickým zločinům.²⁰

ESVČ K VOLBÁM V SÚDÁNU

Popis problematiky

Občanská válka v Súdánu skončila v roce 2005 uzavřením Všeobecné mírové dohody. Ozbrojené skupiny na jihu země byly nicméně i nadále aktivní. Jejich aktivita vyvrcholila referendem a odtržením Jižního Súdánu v roce 2011.²¹ Ohniskem konfliktu v Súdánu zůstává oblast Darfúru, ve které povstalci získávají podporu z Jižního Súdánu. Konflikt dále přizívuje snaha všech zúčastněných skupin získat kontrolu nad ropnými nalezišti.²²

Na podzim 2014 se FAC vyjádřila k situaci v Súdánu. Rada vyjádřila znepokojení nad pokračujícím konfliktem, který je doprovázen zločiny proti lidskosti, porušováním lidských práv, vážnou humanitární krizí představující riziko pro stabilitu celého regionu. Rada podpořila mírovou výzvu Africké unie a Rady bezpečnosti OSN a nutnost řešit komplexně politické, ekonomické a sociální příčiny přetrvávajícího konfliktu.²³

Ačkoli vládnoucí Strana národního kongresu (NCP prezidenta Umara al-Bašíra vyhlásila v roce 2014 národní dialog k vytvoření podmínek pro udržení mírů a rozvoje země, nebyly zahájeny nutné debaty, které by vedly k demokratizaci politického procesu v zemi.²⁴ Na první polovinu dubna byly naplánovány první prezidentské a legislativní volby od roku 2011, kdy došlo k oddělení a vzniku samostatného Jižního Súdánu. Na funkci prezidenta kandiduje úřadující prezident Umar al-Bašír, který je kvůli islamistickému převratu v roce 1989, způsobu nabytí moci v roce 1993 a krvavému potlačování opozice považován za válečného zločince a pachatele

¹⁷ Výsledkem konzultací má být přeformulování cílů ENP.

Viz také Přehled SZBP březen 2015, [ZDE](#).

¹⁸ Europa.eu: EU provides €10 million to counter radicalisation in the Sahel-Maghreb and stem the flow of foreign fighters from North Africa, the Middle East and Western Balkans, 28. 4. 2015, [ZDE](#).

¹⁹ Europa.eu: EU to step up its support to partners to tackle security challenges, 28. 4. 2015, [ZDE](#).

²⁰ Europa.eu: Commission takes steps to strengthen EU cooperation in the fight against terrorism, organised crime and cybercrime, 28. 4. 2015, [ZDE](#).

²¹ Nejnovější vyjádření ESVČ k Jižnímu Súdánu viz Přehled SZBP březen 2015, [ZDE](#).

²² Crisisgroup.org: Sudan and South Sudan's Merging Conflicts, 29. 1. 2015, [ZDE](#).

²³ Rada EU: Council conclusions on Sudan, 20. 10. 2015, [ZDE](#).

²⁴ Royalafricansociety.org: Sudan's Elections: in the shadow of war, dialogue and secession, 25. 3. 2015, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

zločinů proti lidskosti.²⁵ Jeho vyzývatelkou je Fatima Abdul Mahmúdová za Súdánské socialistické demokratické unie.

Volby vyhrála Strana národního kongresu a v polovině května zahájila činnost vedoucí k vytvoření nové vlády.²⁶

Jednání v institucích EU

Vysoká představitelka Mogheriniová vyjádřila dne 9. dubna ve svém prohlášení znepokojení nad nedostatkem příznivého prostředí pro nadcházející volby v zemi, jelikož nebyl skutečně zahájen národní dialog. Z toho důvodu jsou stále některé skupiny vyloučeny z politického procesu, a nejsou tedy zajištěna základní politická práva pro všechny obyvatele. Volby proto dle vysoké představitelky nepřinesou relevantní výsledek. EU nadcházející volby nepodporuje. Pokračuje ale ve své podpoře Africké unii v jejím úsilí budovat mír a stabilitu v zemi.²⁷

FAC K SITUACI V JEMENU

Popis problematiky

Sřety mezi radikálními džihádisty z obou hlavních muslimských proudů s vládními jednotkami ochromily Jemen. Země je podle některých komentářů na pokraji občanské války.²⁸ Do konfliktu se zapojily také regionální mocnosti, které tímto způsobem bojují o nadvládu v regionu.²⁹

Jednání v institucích EU

Na svém jednání 20. dubna přijala FAC závěry k situaci v Jemenu.³⁰ Vyzvala všechny strany, aby ukončily násilí. Ministři zahraničí vyjádřili podporu Radě pro spolupráci v oblasti Perského zálivu (*Gulf Cooperation Council*), která se snaží o zprostředkování konference národního dialogu. EU podporuje mírové řešení prostřednictvím vytvoření vlády národní jednoty. Situace v zemi ohrožuje regionální stabilitu a představuje vážnou humanitární hrozbu.

FAC K REGIONÁLNÍ STRATEGII PRO SAHEL

Popis problematiky

Sahel je oblastí, která má pro bezpečnost EU značný význam. V roce 2011 byla na úrovni EU přijata strategie pro Sahel, která zdůrazňovala jednotnost ekonomického rozvoje a bezpečnosti v regionu. Výrazným faktorem je hrozba terorismu, která se v dané oblasti nachází napříč státy. Ochrana civilního obyvatelstva je neméně důležitá proto, aby se v této oblasti nerekrutovali další stoupenci radikálních džihádistů. Sahel je též výraznou zdrojovou základnou běženců do Evropy.³¹

²⁵ Brookings.edu: Sudan: Election 2015. 1. 4. 2015, [ZDE](#).

²⁶ Sudantribune.com: Sudan's NCP mulls make up of new cabinet, 15. 5. 2015, [ZDE](#).

²⁷ Rada EU: Declaration by the High Representative on behalf of the European Union on the lack of a conducive environment for the upcoming elections in Sudan, 9. 4. 2015, [ZDE](#).

²⁸ ECFR.eu: Civil war in Yemen: imminent and avoidable, 23. 3. 2015, [ZDE](#).

²⁹ Přehled SZBP únor 2015, [ZDE](#).

³⁰ Rada EU: Council conclusions on Yemen, 20. 4. 2015, [ZDE](#).

³¹ ESVČ: Sahel - Crisis response, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Jednání v institucích EU

Rada pro zahraniční věci přijala také Regionální plán pro Sahel na roky 2015–2020.³² Akční program je postaven na čtyřech pilířích, které byly přijaty již v dříve zmíněných strategiích – rozvoj a dobré vládnutí, politická a diplomatická spolupráce se zeměmi, bezpečnost a právní stát a boj proti terorismu.³³ Tato strategie klade důraz na podporu regionálním iniciativám, které by měly zajistit účinnější zavádění nutných opatření a reform v jednotlivých státech. Regionální iniciativy také znamenají lepší spolupráci jednotlivých států. Zvýšené úsilí musí být věnováno také boji s převaděčstvím a obchodu s lidmi.

Rada také zdůraznila podíl ostatních mezinárodních organizací na stabilizaci celého regionu. EU je i nadále připravena asistovat regionu v podobě misí SBOP.³⁴ Rada proto vyzývá členské státy, aby zvážily své další příspěvky do těchto misí.

Spolupráce s Africkou unií, partnerství EU-Afrika

Na pozadí přijetí akčního plánu pro Sahel proběhla 21. dubna také schůzka mezi zástupci Evropské komise a Komise Africké unie.³⁵ Tato schůzka přinesla rozhodnutí o zesílení spolupráce v oblastech boje s klimatickými změnami, boje proti nelegální migraci, převaděčství a obchodu s lidmi, podpory práv žen a jejich podíl na hospodářském růstu, obchodní a hospodářská spolupráce, spolupráce v oblasti udržitelného zemědělství a potravinové bezpečnosti, boj s teroristickými skupinami v oblasti Somálska, Sahelu a Nigérie. Zástupci se také shodli na nutnosti podporovat demokratické vládnutí prostřednictvím voleb a respektu k právnímu státu.

V závěrech z jednání zástupců Evropské komise a Komise Africké unie je rovněž zdůrazněna dimenze lidských práv. V souvislosti s regionální spoluprací EK oznámila uvolnění 415 milionů eur pro rozvojové projekty.³⁶ V rámci partnerství EU-Afrika má být v afrických zemích v letech 2014–2020 investováno více než 40 miliard eur.³⁷

ESVČ K SITUACI VE STŘEDOMOŘÍ (NELEGÁLNÍ MIGRACE)

Popis problematiky

Nelegální migrace běženců do zemí jižní Evropy přes Středozemní moře si v druhé polovině dubna vyžádala značné množství obětí. EU již dříve zahájila přípravy na nové migrační strategii, která by měla být hotová v květnu letošního roku. Vedle toho EU zdůrazňuje regionální spolupráci s těmi regiony, jejichž stabilita do značné míry ovlivňuje nelegální migraci (tzv. Evropská agenda o migraci, *European Agenda on Migration*).³⁸

³² Rada EU: Council conclusions on the Sahel Regional Action Plan 2015-2020, 20. 4. 2015, [ZDE](#).

³³ ESVČ: Sahle – Crisis response, [ZDE](#).

³⁴ Jedná se o mise SBOP EUTM Mali, EUCAP Sahel Niger a EUCAP Sahel Mali.

³⁵ Europa.eu: African Union Commission and European Commission meet to bring new impetus to the EU-Africa partnership, 21. 4. 2015, [ZDE](#).

³⁶ ESVČ: European Commission - African Union Commission, 7th College-to-College meeting, Joint Declaration, 22. 4. 2015, [ZDE](#).

³⁷ Europa.eu: The EU-Africa Partnership, 22. 4. 2015, [ZDE](#).

³⁸ Rada EU: Justice and Home Affairs Council, 12-13/03/2015, 12. 3. 2015, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Jednání v institucích EU

O situaci jednala jak FAC, tak i Evropská rada. Na mimořádném jednání diskutovali ministři zahraničí a vnitřních věcí o krocích v oblasti nelegální migrace. Nejdůležitější podle nich je boj s převaděčstvím a obchodem s lidmi, dále posílení evropské přítomnosti ve Středozezemním moři a na vnějších hranicích EU. Ministři se také shodli na podpoře projektů přesídlování běženců z nejvíce postižených zemí do vnitrozemí EU.³⁹

Evropská rada zasedala 23. dubna.⁴⁰ Výsledkem jednání nejvyšších představitelů byla shoda na posílení misí Triton a Poseidon ve Středozezemním moři a ztrojnásobení finančních prostředků do konce roku 2016. Agentuře Frontex budou rozšířeny pravomoci, aby se mohla zaměřit také na vyhledávání a záchranu osob. Stěžejní je oblast boje proti převaděčství. Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku byla vyzvána ke zvážení možnosti vytvoření mise SBOP pro boj s převaděčstvím. Výraznou roli v tomto boji hraje spolupráce EUROPOL, Frontex a Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (*European Asylum Support Office*, EASO). Nelegální migrace má také své zdroje, a proto Evropská rada vyzvala k těsnější spolupráci s regiony a regionálními organizacemi k řešení krizí a konfliktů, které vytvářejí nepříznivé prostředí pro život. ESVČ byla vyzvána k urychlenému dojednání smluv o znovupřijetí, které by umožnily návrat běženců do země původu.

Evropská rada také vyzvala k solidaritě mezi členskými státy.

---

³⁹ Rada EU: Outcome of the Council Meeting, Foreign Affairs and Home Affairs, 20. 4. 2015, [ZDE](#).

⁴⁰ Rada EU: Special meeting of the European Council, 23 April 2015 – statement, 23. 4. 2015, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz